

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA
UNIVERZITA V NITRE

FAKULTA ZÁHRADNÍCTVA A KRAJINNÉHO
INŽINIERSTVA

125359

ZHODNOTENIE REKREAČNÉHO POTENCIÁLU
MESTA PARTIZÁNSKE

2010

Kováčová Mária

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA
UNIVERZITA V NITRE

FAKULTA ZÁHRADNÍCTVA A KRAJINNÉHO
INŽINIERSTVA

ZHODNOTENIE REKREAČNÉHO POTENCIÁLU
MESTA PARTIZÁNSKE

Bakalárska práca

Študijný program:	Záhradná a krajinná architektúra
Študijný odbor:	6.1.17 krajinná a záhradná architektúra
Školiace pracovisko:	Katedra záhradnej a krajinej architektúry
Školiteľ:	Ing. Daniela Hrebíková, PhD.

Nitra 2010

Kováčová Mária

Čestné vyhlásenie

Podpísaná Mária Kováčová vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému „Zhodnotenie rekreačného potenciálu mesta Partizánske“ vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomá zákonných dôsledkov v prípade, ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

V Nitre 27. mája 2010

Pod'akovanie

Touto cestom by som chcela vyjadriť poďakovania vedúcej práce Ing.Daniele Hrebíkovej, PhD za odborné vedenie, pomoc a pripomienky mojej bakalárskej práce.

V Nitre 27,mája 2010

ABSTRAKT

KOVÁČOVÁ, Mária: Zhodnotenie rekreačného potenciálu mesta Partizánske. Bakalárska práca, Slovenská Poľnohospodárska Univerzita v Nitre, Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, Katedra záhradnej a krajinskej architektúry, Vedúci bakalárskej práce: Ing. Daniela Hrebíková, PhD., Nitra: FZKI SPU, 2010,

Mesto partizánske je typické záhradné mesto zo 40-tych rokov 20.storočia. Na jeho území sa nachádza množstvo podnetov a prvkov, ktoré zvyšujú rekreačný potenciál. Cieľom bakalárskej práce je zhodnotiť prírodný a kultúrno-historický potenciál mesta. Pri práci som zhromaždila informácie o prírodných a socioekonomických pomeroch v meste. Mesto si aj napriek ďalšiemu rozvoju udržiava pôvodné rozdelenie funkčných zón a typickú architektúru. Partizánske je typické priemyselné mesto, preto je rekreácia a jej rast v meste potrebný.

Hodnotenie celoročného rekreačného potenciálu som robila na základe analýzy prírodných podmienok a analýzy kultúrno-historických podmienok. Využitie rekreačného potenciálu mesta umožňuje umiestnenie v kvalitnom prírodnom prostredí, klimatické a hydrologické pomery.

Kľúčové slová: rekreačný potenciál, rekreácia, funkčné plochy, vegetačné štruktúry

ABSTRAKT

KOVÁČOVÁ, Mária: Assessment of recreational potential of the city Partizánske.
Bachelor thesis, Slovak University of Agriculture in Nitra, Horticulture and Landscape
Engineering Faculty, The Department of garden and landscape architecture. Tutor:
Ing. Daniela Hrebíková, PhD., Nitra: FZKI SPU, 2010

The city Partizánske is typical garden-city of 40's of the 20 century. There are many suggestions and elements that enhance recreational potential in the city. The aim of the bachelor thesis is the resolution the potential of nature and culture-historical potential of the city. At work, I gathered information about nature and socio-economic circumstances in the city. The city even further development maintains the original distribution of functional zones and the typical architecture. Partizánske is typical industrial city i tis recreation and its growth in the city needed. Evaluation of annual rekreatonal potential, I did an analysis of nature conditions and culture-historical conditions. The utilization of recreational potencial of the city is permitted by the location in quality nature environment, climat and hydrological conditions.

Keywords: recreational potential, rest, funktional areas in the city, vegetation structure

Obsah

Obsah	6
Zoznam tabuliek	8
Zoznam skratiek	9
Úvod	10
1.Prehľad o stave riešenej problematiky	11
1.1 Sídlo a jeho štruktúra	11
1.2 Vývojové trendy urbanizmu	12
1.2.1 Fáza tvorby záhradných miest.....	12
1.2.2 Fáza Aténskej charty 1933.....	13
1.3 Potenciálne predpoklady pre rekreáciu	14
1.3.1 Typ krajiny.....	14
1.3.2 Rekreácia v živote človeka.....	15
1.3.3 Delenie rekreácie.....	15
2. Cieľ práce.....	17
3. Metodika práce	18
3.1 Vymedzenie územia.....	18
3.2 Charakteristika záujmového územia	20
3.2.1 Prírodné pomery.....	20
3.2.1.1 Zaradenie do klimatickej oblasti.....	20
3.2.1.2 Geologické pomery.....	20
3.2.1.3 Pôdne pomery.....	20
3.2.1.3 Hydrologické pomery.....	21
3.2.1.4 Potenciálna vegetácia.....	21
3.2.2 Chránené územia.....	22
3.2.3 Prírodné zdroje.....	23
3.2.4 Sociálnoekonomické pomery.....	23
3.2.4.1 História mesta.....	23
3.2.4.2 Obyvateľstvo.....	24
3.2.4.3 Cestovný ruch.....	25
3.2.4.4 Súčasný zameranie výroby v meste.....	26
3.2.4.5 Školstvo.....	26
3.2.4.6 Kultúra a športové podujatia.....	26

3.2.5 Humánno-geografická analýza.....	27
3.2.5.1 Životné prostredie.....	27
3.2.5.2 Hodnotenie dopravnej siete.....	27
3.3.3 Ubytovacie zariadenia.....	28
4. Výsledky práce	28
4.1 Funkčné členenie mesta a vegetačných štruktúr.....	28
4.2 Funkčné plochy rekreácie.....	31
4.2.1 ÚSES mesta Partizánske a únosnosť krajinných plôch.....	32
4.3 Rekrečné plochy v meste.....	32
4.3.1 Rekrečné a športové areály.....	32
4.3.2 Park v meste	35
4.3.3 Lesné prostredie.....	35
4.4 Kultúrno-historické pamiatky.....	36
4.4.1 Hmotné kultúrno-historické pamiatky.....	36
4.4.2 Nehmotné kultúrno-historické pamiatky.....	37
4.5 Stanovenie rekreačného potenciálu mesta Partizánske.....	37
4.5.1 Analýza prírodných podmienok mesta Partizánske.....	38
4.5.2 Analýza kultúrno-historických podmienok mesta Partizánske.....	38
4.6 Negatívne javy.....	40
4.6.1 SWOT analýzy.....	40
Záver	41
Zoznam použitej literatúry.....	42
Prílohy.....	45

Zoznam tabuliek

- Tab. 1 Vývoj počtu obyvateľov od roku 1950 až k 1.1.2010.....
- Tab. 2 Počet obyvateľov mesta k 1.1.2010.....
- Tab. 3 Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva mesta podľa veku v
porovnaní v celej SR.....
- Tab. 4 Dĺžka a hustota železničnej siete.....
- Tab. 5 Na základe bodovej hodnoty bola určená balová hodnota
rekreačného potenciálu ako.....

Zoznam skratiek

MB	Malé Bielice
VB	Veľké Bielice
PR	Prírodná rezervácia
CHA	Chránený areál
CHS	Chránený strom
R2	Rýchlostná komunikácia Medzi Prievidzou a Trenčínom
ÚSES	Územný systém ekologickej stability
SWOT	Analýza vnútorných silných a slabých stránok

Úvod

Dnešná doba určuje rekreáciu a oddych ako nevyhnutné faktory pre fungovanie človeka a plnení jeho povinností. Spôsob prevádzania rekreácie pre každého z nás osobitý a primeraný našim fyzickým a psychickým schopnostiam. Inými slovami sa dá povedať, že rekreácia je forma zábavy bez umelých pravidiel a nie je podmienená žiadnou nutnosťou. Vykonávanie tejto aktivity je čisto neziskové, len za účelom naberania nových síl a regenerácie.

Najúčinnejšia forma oddychu je v prírodnom prostredí bez umelých stresorov. Aj keď si návštevníci zvolia za miesto relaxu či už športové centrá alebo relaxačné centrá vždy nájdeme v týchto zariadeniach priestor doplnený prvkami blízky k prírode alebo miestam napodobňujúce prírodné prostredie.

Každá časť krajinného obrazu ponúka danosti a potenciálne predpoklady na jej využívanie. Tieto fakty je potrebné vždy rešpektovať a nepretvárať nasilu, nemeniť spôsob využívania územia ak naň nemá ani najmenšie predpoklady. Predpoklady krajiny sa môžu ale aj nemusia meniť vplyvom ročných periodík. Iné vyžívanie ponúka územie v letnom období, či už ide o športové aktivity alebo špecifické využívanie ako napríklad poľovníctvo, rybolov atď. V zimnom období je vo väčšom množstve prípadov podmieňujúca snehová pokrývka a jej kvalita ak ide o aktivity vykonávané v exteriéry. Celoročné využívanie sa väčšinou spája s kultúrnym a historickým bohatstvom územia.

Nájdeme mnohé rozdiely spôsobov vykonávania rekreácie vo vidieckom prostredí a v mestskom prostredí. Prvky, ktoré ponúka vidiecke prostredie zväčša v meste nenájdeme pokiaľ nie sú umelo vytvorené a naopak. Môžeme ho zaradiť do skupiny veľmi rýchlo sa rozrastajúcich miest do roku 1990. Od tohto prelomu sa rast spomalil mesto dostalo svoj charakteristický tvar a rozmiestnenie plôch s osobitým vyžitím. Aj pri rýchlo vývoji si zachovalo svoju typickú zonáciu, ktorá sa odvíja od centrálnej časti mesta. Ponúka množstvo predpokladov na ďalšie vyvíjanie sa možností rekreácie. Je potrebné každý predpoklad tohto územia zhodnotiť vzhľadom na využívanie do možno blízkej alebo vzdialenejšej budúcnosti.

Partizánske je relatívne mladé mesto a jeho konečná podoba i využívanie jeho predpokladov nie je ešte ani zďaleka ukončené.

1. Prehľad o stave riešenej problematiky

1.1 Sídlo a jeho štruktúra

Pod pojmom sídlo rozumieme priestorový systém koncentrácie aktivít sídlenia (najmä bývania, výroby, zotavenia, komunikovania a ďalších aktivít spojených so zabezpečovaním existencie človeka) a ich priestorových prejavov (budov, komunikácií, zariadení technickej infraštruktúry a pod.) (Supuka, Feriancová a kol., 2008).

Sídelný útvar je pojem, ktorý v systéme osídlenia zaujíma základnú polohu. Je to základný pojem a používa sa pre obecné označenie: skupinových foriem osídlenia (napr. Bratislavská aglomerácia), pre jednotlivé sídla-(obce), mestá, dediny (napr. mesto Bratislava), pri väčších sídlach a aglomeráciách pre jednotlivé ich časti (napr. Petržalka).

Sídlo je najvšeobecnejší pojem na označenie jednotky osídlenia, ktorá sa skladá z trvalých ľudských obydlí (vrátane začlenených výrobných zariadení a nevyhnutného občianskeho a technického vybavenia) a tvorí uzavreté, od iných foriem osídlenia priestorovo oddelené prostredie pre spoločenský život obyvateľov. Je to spoločensko-hospodárska jednotka, v ktorej žijú ľudia. Súčasná urbanisticko-priestorová a funkčná štruktúra odráža dlhodobý historický vývoj. Vývoj ľudských sídel je spojený s poslednými 10 000 rokmi vývoja človeka na zemi, počas ktorého si ľudia, na základe svojich schopností a možností, prispôbujú prírodné podmienky a danosti svojim potrebám. Je to veľmi dlhý a zložitý proces. Výsledkom dlhodobého historického vývoja je súčasná sídelná sieť, teda usporiadanie sídla. Nesie znaky účelnosti a racionality. Zabezpečuje základné požiadavky človeka na prostredie. Územie sídla je priestor na uspokojovanie potrieb spoločnosti. Ich štruktúra sa vývojom mení. Spoločnosť je náročnejšia na seba i na svoje okolie, teda i na priestory v ktorých sa nachádza, v ktorých žije (Štepánková, 2007).

Sídelné útvary sa vyznačujú odlišnými štruktúrami z hľadiska vzájomných priestorových vzťahov i svojho vnútorného usporiadania, z hľadiska veľkosti, funkcie, významu. Usporiadanie sídel súvisí s ich funkciami, obdobím vzniku a rozvoja, ako i s vonkajšími podmienkami, v ktorých sa vyvíjali (Štepánková, 2007).

Podľa veľkosti sídla môžeme hovoriť o sídle vidieckom a mestskom. Systém sídla je možné charakterizovať najmä štruktúrou sídla (statikou, anatómiou) tvorenou súborom:

-fyzických prvkov a subsystémov ako sú budovy, cesty, prvky a plochy zelene, komunikačné subsystémy cestnej dopravy, železničnej dopravy, vodnej dopravy, vodovodný a kanalizačný subsystém, subsystémy energetiky a podobne, resp. funkčných prvkov - plochami bývania, práce, zotavenia...

-väzieb, vzťahov, interakcií vznikajúcich vzájomným pôsobením pri súčinnosti prvkov systému. V sídlach sú väzby charakterizované predovšetkým komunikačnými a informačnými činnosťami, materiálovými a energetickými tokmi.

-procesov reprezentujúcich dynamickú stránku existencie sídla. Základným procesom v sídlach je reprodukčný proces, ktorý zahŕňa prirodzené procesy vzniku, rozvoja, využívania, úpadku, zániku resp. náhrady funkčných a fyzických subsystémov, či prvkov novými.

Tento proces môžeme rozložiť do dvoch častí:

1.časť zahŕňa procesy vývoja sídla, útvaru, to znamená investičnú činnosť – budovanie – rozrastanie sídla, procesy funkčnej reštrukturalizácie sídla a jeho častí pri zachovaní ich hmotnej avšak zmene funkčnej podstaty a procesy rekonštrukcie (alebo fyzickej reštrukturalizácie) sídla formou reorganizácie fyzickej štruktúry sídla, sanácie jeho častí a ich náhradu za nové v ich fyzickej podstate.

2.časť zahŕňa vlastné fungovanie sídla – súbor činností odohrávajúcich sa v sídle v denných, týždenných a sezónnych cykloch, procesy rekonštrukcie sídla a jeho častí pri zachovaní ich hmotnej a funkčnej podstaty tvorí druhú časť procesov reprodukčného cyklu systému osídlenia. (Supuka, Feriancová a kol., 2008)

1.2 Vývojové trendy urbanizmu

1.2.1 Fáza tvorby záhradných miest

Táto fáza prebiehala na prelome 19. a 20. storočia. Prudký rozvoj priemyslu a imigrácia obyvateľstva z vidieka do miest si vynútili zamýšľať sa nad myšlienkou vytvorenie koncepcie mesta, ktoré by bolo schopné sa vyrovnat' s týmito nárokmi. Ďalšími príčinami bol rozmach technológií, náhla degradácia životného prostredia, koncentrované ubytovne. V neposlednom rade zlé, v niektorých oblastiach až

katastrofálne hygienické pomery. S nimi úzko súviseli aj zhoršujúce sa sociálne pomery.

V tomto období existovali aj iné východiská okrem výstavby (resp. prestavby) záhradných miest. Touto situáciou sa snažili vysporiadať urbanisti ako Tony Garnier vytvoril teóriu priemyselných miest a Nikolaj Miljutin teóriu pásových miest.

Na situáciu reagujú mnohí socialistický utopisti doby ako napr. Robert Owen s jeho experimentálnou osadou New Harmony, Charles Fourier a Henri Saint-Simon.

Práve týmito utopistami bol ovplyvnený E. Howard a následne aj mnohí ďalší vo svojej snahe vytvoriť zdravšie mesto, kde by bolo príjemné žiť - pracovať i odpočívať. Mesto má tvoriť jeden ekonomicky sebestačný celok, ktorý zabezpečuje bývanie, výrobu, školstvo a majetky.

Záhradné mesto malo spojiť možnosti vidieku a mesta. Ponúkať krásu prírody, sociálne príležitosti, verejné parky, nízke poplatky, dostatok práce, čistý vzduch a vodu, slnečné domy a záhrady...

Štruktúra mesta začína centrálnym parkom s hlavnou ulicou, nasleduje zástavba domov so záhradami, železničný okruh, po obvode sa nachádzajú záhradkárske kolónie obklopené lesmi, pasienkami, ovocnými farmami. V blízkom okolí mesta sú rôzne možnosti rekreácie ako ozdravovňa rekreačné strediská, vid' Príloha č.1

Priklady miest: Letchworth, Hampsted, Zlín, Svit, Partizánske.

1.2.2 Fáza Aténskej charty 1933

Aténska charta je súbor zásad „moderného urbanizmu“, prijatý na konferencii CIAM roku 1933, vydané Le Corbusierem roku 1943 v Paríži. Aténska charta sa stala teoretickým základom funkcionalistického urbanizmu. Základnú tému pripravila holandská skupina CIAM už v r. 1931, keď definovala, že „*pojmem funkčného mesta vychádza z toho, že forma mesta je určovaná jeho základnými funkciami: bývaním, prácou, rekreáciou a dopravou. Tieto prvky určujú formu mesta ...*“ Prvé tri funkcie je treba sceliť do rovnorodých, od seba však oddelených oblastí - zón (www.wikipedia.org).

Príčinami na prijatie týchto zásad bola ďalšia industrializácia, urbanizácia a pokračujúce zhoršovanie sa životného prostredia. Východiskami okrem zonácie miest bolo aj rozpojenie domov, ich heliocentrická orientácia a zapojenie komplexov vegetácie. Ideálna schéma zónovania mesta podľa Aténskej charty 1933,; 1.historické jadro, 2.súvislá výšková zástavba, 3.nízkopodlažná zástavba, 4.výroba, 5.poľnohospodárstvo, 6.rekreačné plochy, 7.hlavné komunikačné ťahy, 8.železničná doprava, 9.rýchlostná komunikácia.

Priklady miest: Svit, Partizánske , Zlín vid'. Príloha č.2

1.3 Potenciálne predpoklady pre rekreáciu

1.3.1 Typ krajiny

Definície krajiny vznikli vo vývojovom procese príslušných vedných odborov a to hlavne krajinnej ekológie, geografie a iných príbuzných odborov. Krajina predstavuje určitý plošný priestor zeme, svojrázny svojou tvárnosťou povrchu, podnebím, vodstvom, rastlinstvom a živočíštvom a na koniec aj obyvateľstvom a formáciami jeho hospodárskej, sídelnej, dopravnej, obchodnej a politickej činnosti (Svoboda,1971).

Krajina sa skladá zo súborov vzájomne sa ovplyvňujúcich ekosystémov, ktoré sa v daných častiach povrchu v podobných formách opakujú. Predstavuje poslednú, uchopiteľnú časť v hierarchii organizačných úrovni života: organela, bunka, tkanivo, orgán, jedinec, populácia, spoločenstvo, krajina (Petříček,Michal,2000).

Dnešný vzhľad mesta vznikol v procese kultivácie jeho pôvodne prírodného územia. Zaraďuje sa do typu kultúrna krajina, keďže je to krajina pretvorená a silne ovplyvnená človekom. Prvotná štruktúra bola postupne nahradzovaná druhotnou a zmenil sa celkový charakter zložiek v krajine. Do sledovaného územia spadá viac krajinných typov podľa formy a intenzity využívania: sídelná, lesná, poľnohospodárska, priemyselná a rekreačná.

Kultivovaná **sídelná krajina** vytvára vhodné podmienky pre ďalšiu existenciu ľudskej populácie. Hospodárska aktivita v meste je v súlade s prírodnými podmienkami a nikde nedošlo k podstatnému narušeniu krajinných zložiek.

Poľnohospodárska krajina sa nachádza hlavne v blízkom okolí mesta , keďže mesto nadväzuje na sídla vidieckeho typu s prevahou agrocenóz. Prevažujú tu subtypy ako krajina ornej pôdy, trvalých trávnych porastov a sádov. Pôdny fond smeruje k zvyšovaniu produkcie, nevyskytujú sa tu časti poškodené zamokrením, veternou eróziou, zasolením a podobne. **Lesná krajina** obklopuje mesto z južnej strany, má funkciu produkčnú ale je využívaný i na iné účely. Lesný porast je rôznorodý len z malej časti sa vyskytujú monokultúry listnatých drevín. K **priemyselnej krajine** spadajú kameňolomy v blízkosti mesta a v jeho častiach. Krajinu zaradíme k devastovanej kvôli častým voľným skládkam. Nachádzajú sa tu parky, ktoré plnia

rekreačnú funkciu (Mestský park, Park pri kúpeľoch). Zaraďujú sa ku kultivovanej **rekreačnej krajine**, keďže nie sú narušené neprimeranou návštevnosťou.

1.3.2 Rekreačia v živote človeka

Odpočinok má svoju opodstatnenosť v celom historickom priereze. Už Aristoteles pred 2000 rokmi začal deliť čas na čas pracovný a čas oddychu. Ale však mal vyhradené predstavy o priebehu odpočinku ako čítanie poézie, počúvanie hudby, rozhovory s priateľmi, hry a tanec (Jurča,1983).

Relaxačné aktivity sú využívané obyvateľstvom dodnes, len nadobudli novodobý moderný charakter. Obľúbené horské športovo-rekreačné strediská a liečebné strediská majú svoj pôvod v začínajúcej forme turistiky z 19.stor.

Rekreačné a liečebné strediská začali vznikať na Slovensku v okolí termálnych prameňov a minerálnych vôd napríklad Piešťany, Sliač a Trenčianske Teplice.

Predpoklady, podmienky a typy rekreácie delíme na tri základné skupiny: sociálne, prírodné a antropogénne.

Sociálne tvoria spoločenské, kultúrne, ekonomické fenomény vrátane ľudových tradícií. Patria sem aj novodobé prvky a spôsoby rekreácie.

Prírodné vytvárajú prírodný rekreačný potenciál územia, sú ovplyvnené klimatickými a geografickými podmienkami.

Antropogénne predpoklady sú ovplyvnené výskytom kultúrnych pamiatok a rekreačných centier. (Supuka,2001)

1.3.3 Delenie rekreácie

Podľa dĺžky trvania: krátkodobá: každodenná (dostupnosť do 10 minút)

poldenná (dostupnosť do 30-45 minút)

jednodenná (dostupnosť do 30 km)

víkendová (trvanie 2-3 dni)

dlhodobá: počas dovolenky, školských prázdnin

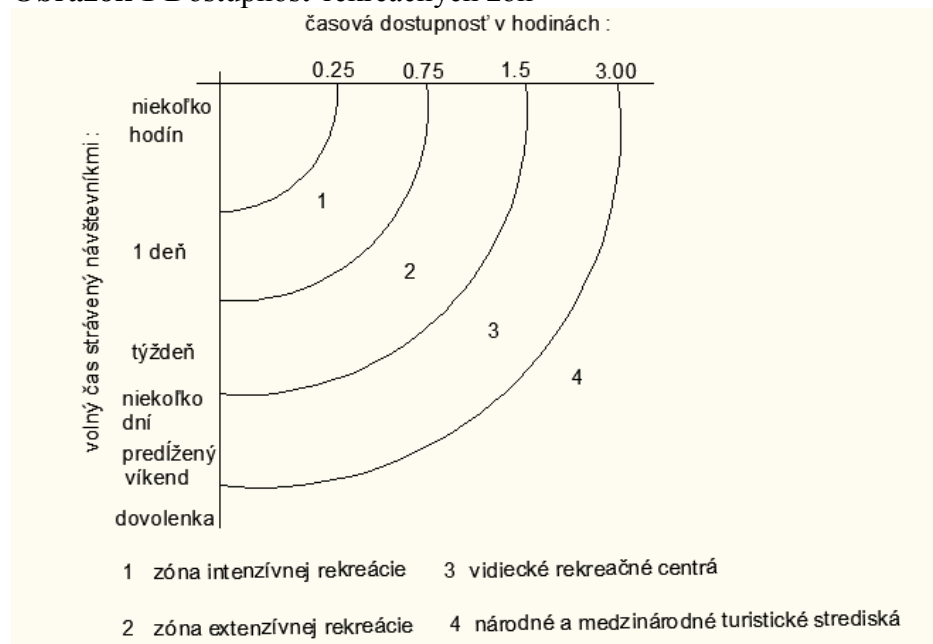
Podľa početnosti trvania: každodenná: väčšinou po pracovnom čase v mieste
bydliska

týždenná: jej dĺžka sa viaže s tendenciami skracovania
pracovného týždňa

ročná: uskutočňuje sa na väčšie vzdialenosti

Podľa počtu účastníkov: individuálna, hromadná
Podľa rozloženia počas roka: sezónna (letná, zimná)
celoročná

Obrázok 1 Dostupnosť rekreačných zón

(Shaw, Williams, 2002 in Hrebíková, 2006)

2. Cieľ práce

Cieľom práce bolo stanoviť prírodný a kultúrno- historický rekreačný potenciál mesta Partizánske . Práca sa zaoberá hlavne určením selektívnych predpokladov pre cestovný ruch a perspektívami územia pre výkon rekreácie. Poskytuje obraz o prírodných a socioekonomických podmienkach mesta Partizánske a jeho súčasnom rekreačnom využití.

3. Metodika práce

Práca bola spracovaná na základe najnovších dostupných metodík o rekreačnom potenciáli (Hrebíková, 2006, Bihúňová, 2006), ktoré nadviazali na doterajšie známe metodiky určovania rekreačného potenciálu (Mariot, 1983, Otrubová, 1996 a ďalšie) a prispôsobená podmienkam mestského prostredia. V práci sme sa zamerali najmä na určenie lokalizačných predpokladov pre cestovný ruch a rekreáciu, ktoré významnou mierou ovplyvňujú zameranie a druh rekreačných aktivít. Lokalizačné predpoklady sme pre potreby určenia rekreačného potenciálu mesta rozdelili do dvoch skupín:

- prírodné zložky

- polo prírodné a umelo vytvorené predpoklady, tieto sa ďalej delia na:

a) hmotné kultúrno-historické pamiatky

b) nehmotné kultúrno-historické pamiatky

c) kultúrno-spoločenské a športové podujatia

V práci bolo vyjadrené aj rozdelenie mesta na jednotlivé zóny, pričom do popredia boli vyzdvihnuté práve rekreačné zóny mesta, ich zameranie na jednotlivé rekreačné aktivity.

3.1 Vymedzenie územia

Zaujímavým územím bolo mesto Partizánske s jeho prímestskými časťami. Jedným zo zaujímavých krajov Slovenska je aj územie údolia hornej Nitry. Jeho vstupnou bránou je Partizánske, známa slovenská obuvnícka metropola.

viď. Príloha č.5

Z dvoch strán je lemovaná južným výbežkom Strážovských Vrchov a sčasti výbežkami pohoria Vtáčnik. Vtáčnik je pohorie geomorfologickej oblasti Slovenské Stredohorie. Nadmorská výška je max: 1346 m n. m. a min: 234 m n. m. Strážovské vrchy na rozhraní západného a stredného Slovenska sú chránenou krajinou oblasťou so vzácnou flórou a faunou. Patria k jedným z horských celkov Fatransko-tatranskej oblasti. Najvyšší vrch pohoria Strážov má nadmorskú výšku 1 213 m n. m. Partizánske je rozložené v sútoku riek Nitrice a Nitry, ktorá pramení na juhovýchodných svahoch Lúčanskej Malej Fatry. Jej dĺžka bola pôvodne 243 km, v roku 1950 sa skrátila na 170

km, a to vybudovaním preložky do Váhu. Prekonáva výškový rozdiel 691 m. Má pretiahnutý tvar s asymetricky prevládajúcimi prítokmi, pred preložkou prijíma zľava Žitavu. Významnejšie prítoky Nitry sú: Handlovka, Nitrica – Belianka, Bebrava, Radošinka, Dlhý kanál a Žitava (Sedlák, 1980).

Rozloha intravilánu mesta Partizánske je 22,375 km² (2 238 ha). Na tejto rozlohe žije v meste 24 335 obyvateľov (k 31.12.2007). Hustota zaľudnenia je 1 087,6 obyv./km². Je v nadmorskej výške 195 m.n.m. Územie patrí do Západných Vnútorných Karpát. Mesto Partizánske leží v južnej časti Trenčianskeho kraja. vid'. Príloha č.3

Kataster mesta Partizánske je súčasťou severného výbežku Podunajskej pahorkatiny, pričom mierne zvlnený reliéf prechádza na juhovýchode k pohoriu Tribeč. (Kopál,2006/2007)

Mesto Partizánske je členené na 4 mestské časti: Partizánske, Veľké Bielice, Malé Bielice a Návojovce. vid'. Príloha č.7

Mestská časť Partizánske je tvorená šiestimi časťami:

1. Centrum: Hurbanova, Kpt. Nálepku, Nám. SNP, Rooseweltova, Štúrova, Riečna, Ul. 1.mája, Červená, Hrnčírikova, Hviezdoslavova, Jesenského, Komenského, Krátka, Nábřežná, Októbrová, Pod Salašom, Slovanská, Komenského, Nám. SNP, Rudolfa Jašíka, Sokolská, Strojárska, Školská, Škultétyho, Februárová, Makarenkova, Družstevná, Gen. Svobodu /časť/, Nádražná. Počet obyvateľov k 1. 6. 2009: 4 353 + 246 (s trvalým pobytom mesto PE)

2.Luhy I.: Nádražná, Gen. Svobodu, Malá okružná (okrem č.d.987,1014)

Počet obyvateľov k 1. 6. 2009: 3 915

3. Luhy II.: Malá okružná (čúd. 987, 1014) , Veľká okružná

Počet obyvateľov k 1. 6. 2009: 3 222

4. Štrkovec: Albína Grznára, B. Němcovej, Bernolákova, Dukelská, Fraňa Kráľa, Gorkého, Jána Švermu, Kukučina, Nám. Mieru, Riečna, Sládkovičova, Slobody, T. Vančovej, Lomonosovova, Lesná, Októbrová, Ul. 29. augusta, Gumárska, Moyzesova, Obuvnícka, Pribinova

Počet obyvateľov k 1. 6. 2009: 1 764

5. Šimonovany: Cintorínska, Dolná, Horná, Jilemnického, Južná, Majerská, Slnečná, Stredná, Šimonovianska, Nemocničná cesta, Ul. 9. mája, Bezručova, Brezová, Dlhá, Domovina, Jána Bottu, Nitrianska, Pekárska, Puškinova, Tajovského, Tehelná, Záhradnícka, Záhumnie, Podjavorinskej

Počet obyvateľov k 1. 6. 2009: 1 573

6. Šípk: Janka Kráľa, Malinovského, Pod Šípkom, Horská, Lúčna, Zelená, Púpavová. Počet obyvateľov k 1. 6. 2009: 449 Ulice: Za ihriskom, Ovocná, Priehrady, Viničná (www.partizanske.sk).

3.2 Charakteristika záujmového územia

3.2.1 Prírodné pomery

3.2.1.1 Klimatické pomery

Mesto patrí do klimatickej oblasti mierne pásmo - atlanticko-kontinentálna oblasť – teplá klimatická oblasť.

Územie mesta patrí do teplej klimatickej oblasti, v ktorej je letných dní v roku viac ako 50 (letný deň= deň s maximálnou teplotou vzduchu 25°C a viac). Priemerná ročná teplota je 8 až 10°C, priemerná mesačná teplota v mesiaci júli je 20°C. Podľa nameraných hodnôt zo zrážkomernej stanice Veľké Uherce dosahovali priemerné zrážky 632 mm/rok. Striedajú sa tu tri podoblasti: Teplá- mierne vlhká, Teplá- mierne suchá a Teplá- suchá. vid'. Príloha č.6

Dlhší slnečný svit, ktorý trvá vo vegetačnom období nad 1 500 hodín (Kopál,2006/2007).

Priemerná rýchlosť vetra sa pohybuje v zimnom polroku okolo 2.9 m/s, v letnom polroku 2.7 m/s. Relatívna početnosť smerov vetra je významná na sever a západ a to v hodnotách: 30% na sever a 23% na západ (Miklós,1996).

3.2.1.2 Geologické pomery

Geologicky je územie zaradené do Vonkajších Západných Karpát a sčasti zasahuje do Vnútorých Západných Karpát. Vonkajšie flyšové pásmo sa skladá prevažne z pieskovca, zlepenca a ílovca-flyšu. Bradlové pásmo tvoria ílovce, slieňovce, pieskovce a zlepenca, najmä flyš.

Kataster mesta Partizánske je súčasťou severného výbežku Podunajskej pahorkatiny, pričom mierne zvlhnený reliéf prechádza na juhovýchode k pohoriu Tribeč.

(www.partizanske.sk)

3.2.1.3 Pôdne pomery

Partizánske sa rozprestiera na Nitrianskej sprašovej pahorkatine, kde sú nivné pôdy. V okolí rieky Nitry sa vyskytujú glejové naivné pôdy. Zastúpenie pôdných

druhov nie je veľmi pestré. V pahorkatinách je zastúpená hlinitá pôda. Najväčšie zastúpenie majú pôdy hlinité, ktoré sú ľahko obrábatel'né a úrodné. T. Spráše Nitrianskej pahorkatiny ohrozuje erózia, preto sa musí venovať pozornosť a starostlivosť pôde.

Pôdna reakcia je stredne alkalická až slabo kyslá (pH 8,4 – pH 6). Priepustnosť pôdy je stredná a vlhkosť režim pôdy je vlhký až mierne suchý. Priemerná ročná teplota aktívneho povrchu pôdy je 7,5 - 9°C. Obsah humusu v hĺbke do 25 cm je vysoký až stredne vysoký ($\geq 2,3\%$ - 1,8%). V súčasnosti je takmer celé územie mesta odlesnené okrem južného výbežku pohoria Tribeč.

3.2.1.4 Hydrologické pomery

Záujmové územie spadá do úhoria Čierneho mora a povodie Dunaja. Hlavným vodným tokom v meste je rieka Nitra, ktorá tečie v smere od východu na západ južným okrajom mesta. Prekonáva výškový rozdiel 691 m. Má pretiahnutý tvar s asymetricky prevládajúcimi prítokmi, pred preložkou prijíma zľava Žitavu. Významnejšie prítoky Nitry sú: Handlovka, Nitrica – Belianka, Bebrava, Radošinka, Dlhý kanál a Žitava. Dlhodobý priemerný ročný prietok z povodia je $Q_a=22151 \text{ m}^3/\text{s}$, jemu zodpovedá ročný odtok $S_a= 710,3 \text{ mil.m}^3$. Najvyšší prietok je $Q_{100}=385 \text{ m}^3/\text{s}$. Súčasťou katastrálneho územia sú vodné toky Nitrica, Kršteniansky potok a Žabokrečský potok.

Z vodných plôch na území mesta leží vodná nádrž Báger a zamokrená lokalita Bahná, ktorá je navrhnutá za Chránený areál. Mesto Partizánske je bohaté na podzemné vody, čo potvrdzuje niekoľko vrtov. Na celom území mesta vyvierajú minerálne vody v 3 samostatných prameňoch. (www.wikipedia.org)

3.2.1.5 Potenciálna vegetácia

Mesto zaraďujeme podľa fyto geografického členenia Európy do oblasti Holarktis, Eurosibírska oblasť, Stredoeurópska provincia.

Podľa fyto geograficko - vegetačného členenia Slovenska v blízkom okolí mesta sa nachádza významná Buková zóna-sopečná oblasť (Vtáčnik a Hornonitrianska kotlina). Potenciálna prirodzená vegetácia na území sú jaseňovo, brestovo-dubové lesy v povodí rieky Nitry, xerotermné dubové lesy s dubom plstnatým a trávnaté spoločenstvá na skalách, podhorské bukové lesy, bukové a jedľovo-bukové lesy, bukové lesy na

vápencových a dolomitových podložiach a jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov. Vo všeobecnosti patrí Trenčiansky kraj ku krajom s najvyššou lesnatosťou. Hospodárske lesy v okolí mesta zaberajú plochu 8895 ha. V okrese Partizánske sú lesy zaberajú až 45% z celkovej plochy územia. Z toho je 8.9% ochranných lesov, 24.1% sú lesy osobitného charakteru a najväčšia plocha 66.1% sú hospodárske lesy.

V celom kraji evidovaných 55 chránených stromov a ich skupín vrátane stromoradií (Kopál,2006/2007).

3.2.2 Chránené územia

PR Veľký Vrch (Malé Kršteňany, V. stupeň ochrany) predstavuje významnú lokalitu vzácných teplomilných rastlín a živočích. Viaceré druhy na tomto mieste dosahujú severnú hranicu svojho rozšírenia. Územie je využitie ako vedeckovýskumný objekt.

PR Dobrotínske skaly (Veľké Uherce, V. stupeň ochrany) sú chránené kvôli floristicky pestrým zvyškom xerothermných spoločenstiev severnej časti geomorfologického celku Tribeč na vedeckovýskumné, kultúrno-výchovné a náučné ciele. PR Chynorianský luh (Chynorany, IV. stupeň ochrany) je jediným zbytkom pôvodného lužného lesa Hornej Nitry, s typickým charakterom tvrdého luhu skupiny lesných typov brestových jasenín s hrabom.

CHA Brodziansky park (Brodzany, III. stupeň ochrany) bol založený koncom 19.stor. v prírodno-krajinárskom slohu v blízkosti renesančno-barokového kaštieľa. Nachádzajú sa tu aj jedince cudzokrajných druhov drevín.

PP Nitrica (Hradište, Skačany, V.stupeň ochrany) je už len zvyšok pôvodného toku so zachovalým porastom a lužným lesom v severnom výbežku Podunajskej nížiny. CHS Veľkouherská lipa (Veľké Uherce, III.stupeň ochrany) druh veľkokvetá (*Thilia Platyphyllos Scop.*) sa nachádza na miestnom cintoríne. Vek je 200 roku, ale na svoj vek je strom veľmi vitálny. Obvod stromu je 450 cm, výška je 20m a priemer koruny je 14m.

Navrhované chránené územie je CHA Bielické Bahná (Partizánske-Veľké Bielice, III.stupeň ochrany) má charakter mokradového biotopu na rašelinovom podklade s teplým minerálnym prameňom. Nachádza sa tu aj niekoľko menších jazierok

s voľnou vodnou hladinou napájaných termálnou vodou s hĺbkou vody asi 50 cm a asi metrovou vrstvou bahna. Tie však počas suchšieho obdobia vysychajú. (www.partizanske.sk)

3.2.3 Prírodné zdroje

V kraji je významná ťažba palivovo-energetických surovín, hnedého uhlia a lignitu. Hnedouhoľné bane sa nachádzajú v Handlovej a Novákoch. V strážovských vrchoch sú ložiská bauxitu. Z nerudných surovín sú to hlavne stavebné materiály ako dolomity, vápenec, stavebný kameň, vápenný slieň, dekoračný kameň, štrkopiesky. Z prírodných zdrojov majú veľké zastúpenie minerálne a termálne pramene. (Kopál,2006/2007)

Zoznam minerálnych prameňov okresu Partizánske: **Malé Bielice-** TO9 Krytý bazén, TO10 Bazén pred budovou, TO11 Bazén vedľa budovy, TO12 Výver pred bazénmi, TO13 Vrt MB-2, TO18 Vrt MB-3. **Veľké Bielice-** TO14 Rašelinisko, TO15 Vrt VB-2, TO16 Záhradný bazénik, TO23 Vrt MB-3. **Brodzany-** TO21 Vrt MB-3. (Miklós,1996)

Geotermálny prameň v časti mesta Centrum, bol zrealizovaný v roku 2005 označenie v registri FGTz-2, od tohto roku sa využíva na plnenie bazénov kúpaliska Dúha. Z vrtu vyviera nízkoteplotná termálna voda s teplotou 38°C.

3.2.4 Sociálnoekonomické pomery

3.2.4.1 História mesta

Stopy prvého trvalého osídľovania sa dajú doložiť najneskôr zo 7.stor. na území Partizánskeho. Z blízkeho okruhu mesta je známe vytvorenie strážneho uzlu pri Brodzanoch v prvej polovici 9. stor. V stavebnom vývoji mesta a okolia zohral úlohu tzv. Vodný hrad v Partizánskom-Šimonovanoch v roku 1426. Najstaršia zmienka o dedine Simoni je z roku 1260.

Na Slovensku, kde bola stavebná činnosť menej intenzívna sa vo veľkej miere spája s menom Baťa a jeho snahou o vybudovanie „vlastného mesta“ s monofunkčnými časťami. Prvýkrát myšlienku monofunkčného mesta rozpracoval lyonský architekt Tony Garnier v projekte Priemyselné mesto v rokoch 1901-1904.

V roku 1938 sled udalosti v Európe smeroval k ničivej vojne, práve v tento rok sa stáva rokom vzniku nového mesta. Firma MAS-Moravské a slovenské strojárny odkúpila Salsbergerov veľkostatok s úmyslom premeniť ho na továreň na výrobu bicyklov a obuvníckych strojov. Spoločnosť patrila do Baťovho koncernu a Ján Antonín Baťa bol jej účastinárom. Obec Šimonovany bola centrum podnikateľského diania v meste, ktoré sa veľmi rýchlo stalo obuvníckou metropolou Slovenska. Továreň nebola dovtedy jediný podnikateľský subjekt v Partizánskom, už v roku 1930 bola vybudovaná koželužňa v obci Bošany. 8. Augusta 1938 sa začali prvé výkopové práce na sútoku riek Nitra a Nitrica mesta Baťovany. Stavali sa výrobné haly ale aj moderné obytné dvojdomy pre budúcich zamestnancov. Domy sú známe ako diela známeho architekta Vladimíra Karfíka, popredného predstaviteľa funkcionalizmu (Sedlák,1980). Doteraz sú obývané rodinami z Partizánskeho a tvoria centrum mesta. Firma Baťa žiadala začiatkom roku 1940 o povolenie na stavbu železničnej zastávky medzi stanicami Veľké Bielice a Šimonovany. Kolaudácia stanice, nástupišťa a čakárne prebehla už v júny 1940. V tomto roku boli pre zamestnancov Baťovho podniku do užívania odovzdané aj iné stavby – napríklad Spoločenský dom a kino. Na tieto účely sú budovy používané doteraz.

Rieka Nitra pravidelne ohrozovala obec a zaplavovala najúrodnejšie polia až po Veľké Bielice a ničila najlepšiu úrodu. Preto sa v roku 1941 začalo s jej reguláciou. Výstavba hrádze bola dokončená v roku 1943 a výrazne ovplyvnila ďalšiu výstavbu ulíc. vid' Príloha č.12.

Ing.arch.Karfík je autorom rímskokatolíckeho kostola v Partizánskom, ktorý sa začal budovať 1943. V roku 1996 bol vyhlásený za kultúrnu pamiatku. vid'.Príloha č.8.

Firma Baťa hradila všetky náklady na výstavbu obce a v roku 1943 mala už 2067 obyvateľov z toho bolo 825 robotníkov. Vo februári 1949 boli Baťovany a podnik premenované na Partizánske a Závody 29.augusta (Sedlák,1980).

3.2.4.2 Obyvateľstvo

Tabuľka 1 Vývoj počtu obyvateľov od roku 1950 až k 1.1.2010:
Zdroj: ŠÚ SR

	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2010
Partizánske	6 724	7 315	11 500	18 594	22 083	22 059	20 885

Veľké Bielice	1 300	1 823	2 008	2 068	2 127	2 187	2 139
Malé Bielice	454	526	566	552	490	491	468
Návojevce	375	437	465	425	399	457	440

(www.partizanske.sk).

Tabuľka 2 Počet obyvateľov mesta k 1.1.2010:

ženy	muži	spolu
12 376	11 556	23 932

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 3 Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva mesta podľa veku v porovnaní v celej SR

	1	2	3	4
Partizánske	16,9%	62,8%	19,3%	37,1
SR	18,9%	62,3%	18,0%	36,1

Zdroj: ŠÚ SR

1.predproduktívny vek 0-14 2.produktívny vek 15-54/59 3.poproductívny vek 55+/60+
4.priemerný vek.

K dátumu 1.1.2009 bolo v meste evidovaných 2012 obyvateľov čo je 7,41%.
K dátumu 1.1.2010 bolo evidovaných 3347 nezamestnaných čo predstavuje 12,75%. (9)
Etnické zloženie obyvateľstva: Slováci -97,71%, Česi -0,69%, Rómovia -0,35%,
Maďari -0,38%, Poliaci -0,06%, Nemci -0,03% a iní. (Kopál,2006/2007)

3.2.4.3 Cestovný ruch

V meste a jeho okolí je množstvo kultúrnych pamiatok a prírodných krás, to vytvára predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu. Nachádzajú sa tu dobre podmienky pre rôzne rekreačné činnosti ako napr. vodné športy (Uherecká priehrada), rybolov (Vodná nádrž Báger), turistika(pohoria Tribeč, Vtáčnik, Kolačno-Osada Hlboké, Dobrotinské skaly, Trstenný vrch,), termálne pramene (Malé Bielice, Veľké Bielice, Termálne kúpalisko Dúha), agroturistika (Ranč pod Babicou, Ranč Žarnovica), lezectvo (Žaba –Partizánske), zimné športy(lyžiarske strediská: Remata, Čičmany, Horná Ves), letectvo-parašutizmus (Letisko Malé Bielice, Aeroclub Partizánske) a motocykle (Motocrossová dráha Veľké Uherce).
V Partizánskom sa každoročne schádzajú motocrossoví pretekári na Motocrossovej

dráhe vo Veľkých Uherciach. Odohrávajú sa tu prestížne športové podujatia ako napríklad Motocross Camp. vid'. Príloha č.18

Taktiež upútavkou pre návštevníkov sú zrekonštruované Termálne kúpele v Malých Bieliciach, hlavne termálna, rehabilitačná voda a wellnes. vid'. Príloha č.10
Vďaka vysokej členitosti a diferencovanému terénu v okolí mesta nájdeme množstvo turistických trás a chodníkov. Často navštevované turistické ciele sú Strieborná hora 382 m.n.m., Malý vtáčnik 513 m.n.m., Vtáčnik 1346m.n.m. a iné. Dlhoročnú tradíciu tu má bezmotorové lietanie. Letisko v časti Malé Bielice býva miestom diania memoriálu Alexandra Makarenku. (Vladár,2000) vid'.Príloha č.15

Známou kultúrnou pamiatkou je renesančný kaštieľ zo 17.stor v Brodzanoch. Od roku 1979 je v kaštieli literárne múzeum A.S.Puškina. vid'. Príloha č.21

3.2.4.4 Súčasnú zameranie výroby v meste

Aj naďalej zostáva v Partizánskom najväčším predmetom výroby obuv a jej polotovary i keď ani z ďaleka v takej miere akou sa v minulosti mesto preslávilo. Jedným z najvýznamnejších producentov obuvi v Európe je firma VULKAN a.s. Zaoberá sa výrobou gumotextilnej obuvi a polotovarov. Ďalšími nie malými výrobcami sú firmy Hitop, Teko-Trade, Intex-Trade a Jela. V meste je rozvinutý aj stavebný priemysel hlavne vďaka ťažbe stavebného kameňa v Malých Kršteňanoch a Kameňolomu v Kamenci pod Vtáčnikom.

3.2.4.5 Školstvo

Školstvo je v meste zastúpené šiestimi materskými školami, siedmimi základnými školami, Gymnázium, Spojenou školou s organizačnými zložkami Stredné odborné učilište, Stredná priemyselná škola a Obchodná akadémia v Partizánskom. Druhý rok v meste funguje pracovisko súkromnej Vysoké školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety.

3.2.4.6 Kultúra a športové podujatia

Neodmysliteľnou súčasťou mesta je projekt Zlatá črievička. V tomto roku sa uskutoční XXXVII. ročník súťaže začínajúcich spevákov populárnej piesne. Každoročne sa na letisku Malé Bielice uskutočnia celoslovenské preteky v raketovom modelárstve a siedmi ročník BIKE maratónu Medzihorím.

3.2.5 Humánno-geografická analýza

3.2.5.1 Životné prostredie

Z hľadiska životného prostredia okres Partizánske patrí k priemerne zaťaženým územiám Slovenska. Mnohé emisie majú v poslednom období stagnujúcu tendenciu. K tejto situácii prispieva plynofikácia zdrojov a technické opatrenia na znižovanie emisií do ovzdušia.

Najväčšími producentmi emisií v okolí sú Elektráreň Nováky, Novácke chemické závody a samozrejme doprava. Nepriaznivý súčasný stav je aj vo využívaní a likvidácii komunálneho odpadu. Často skládky nevyhovujú zodpovedajúcim normám. Mesto má vlastnú spaľovňu odpadov, ktorú prevádzkuje Nemocnica Partizánske. (Kopál, 2006/2007)

3.2.5.2 Hodnotenie dopravnej siete

Dopravná sieť a jej rozvoj úzko súvisia s viacerými činiteľmi sféry krajiny. Z fyzicko-geografickej sféry je to najmä reliéf hydrografické a klimatické podmienky. V okolí mesta sú najvýznamnejšími dopravnými bariérami pohoria Tribeč a Vtáčnik v smere zo severu na juh.

Okresom prechádza od hraničného priechodu Drietoma rýchlostná cesta R2 v smere zo západu na východ prechádza cez mestá Trenčín, Partizánske, Prievidza, Žiar nad Hronom, Zvolen, Lučenec, Rimavská Sobota, Rožňava a Košice. Plánovaná je aj rýchlostná cesta R8, ktorá spojí Nitru, Topoľčany a Partizánske. Jej dĺžka bude 65km a výstavba sa má uskutočniť 2010-2017. Mestom prechádza železničná trať v smere Topoľčany a Prievidza.

Tabuľka 4 Dĺžka a hustota železničnej siete

Územie	Spolu km	Rozloha (km ²)	Hustota železničnej siete (km/100km ²)	2kolajové trate (km)	Elektrifikované trate (km)
Okres Partizánske	24.80	301	8.24	0	0
Trenčiansky kraj	334.86	4501	66.00	112.41	121.869
Slovenská republika	3665	49034	7.47	1019.70	1556

Zdroj: ŠÚ SR

3.3.3 Ubytovacie zariadenia

Mesto má možnosti v rôzne vybavených zariadeniach. V centre sa nachádza najstarší Hotel Baťovan. Po rekonštrukcii má kapacitu pre 76 osôb, patrí k nemu reštaurácia bar a konferenčné miestnosti. V lesnom prostredí sa nachádza Penzión a reštaurácia Salaš z ktorej sa konajú turistické výlety. Okrem možnosti ubytovania v Kúpeľoch Malé Bielice ponúka svoje služby aj Penzión Kalinka je zameraný na rôzne liečebné wellnes pobyty . Penzión Artur ponúka návštevníkom možnosť konať spoločenské a rodinné akcie v prírodnom prostredí. Najnovšie postavený je Hotel Vegas v centre, okrem ubytovania a reštaurácie je v prevádzke aj kasíno. Ďalšie možnosti ubytovania sú v penziónoch v okolitých dedinách. Pre nadšencov prírody sú ideálne chatové oblasti, kde je možnosť prenajatia chát a chatiek.

4. Výsledky práce

4.1 Funkčné členenie mesta a vegetačné štruktúry

Vo všeobecnosti je známe že životný cyklus nie je jednotvárný. Mení sa v priebehu dňa, ročného obdobia a veku človeka. Striedajú sa fenomény ako práca, bývanie a odpočinok.

Práca predstavuje fyzický a psychický výkon spojený s ekonomickým ziskom. Napĺňa sa pocit seberealizácie a prejavuje sa celospoločenský využiteľným efektom.

Bývanie zahŕňa pre život nevyhnutné cykly ako sú spánok, jedlo, starostlivosť o seba i o celú rodinu

Odpočinok je nevyhnutný pre doplnenie fyzických a psychických síl každého z nás. Oddych a regenerácia sa dá uskutočniť podľa pohybových, fyzicky náročných alebo pasívnych relaxačných aktivít. Je to súbor dobrovoľných aktivít a najčastejšie prebieha v pôvodnom prírodnom prostredí alebo v kultivovanom prírodnom prostredí (Supuka, 2001).

Okrem zóny práce, oddychu a výroby vieme mesto rozdeliť na podrobnejšie časti napríklad podľa historického významu, spôsobu obytnej zástavby. Z hľadiska funkčného rozmiestnenia vegetačných štruktúr možno súčasné rozloženie mesta rozdeliť do nasledovných zón: historické jadro, pásmo vysokej zástavby centrálnej časti mesta, pásmo novodobých sídlisk, pásmo nízkej zástavby,

pásma periferie mesta, pásma prímestských polí, úžitkových kultúr a produkčných plôch, pásma priemyselnej zástavby, prímestských lesov s rekreačným a hospodárskym využívaním (Supuka, Feriancová, Schlampová, Jančura, 2008).

Historické jadro

V meste ho tvorí centrálné námestie s reprezentatívnou architektúrou budov a úzkymi prístupovými ulicami. Nachádzajú sa tu kultúrne (Mestský kultúrny Dom), obchodné priestory (celkovo tri obchodné a nákupné centrá) a budovy mestskej samosprávy (Mestský Úrad, Katastrálny Úrad, Úrad práce a sociálnych vecí, Pošta).

Na námestí sa nachádzajú vegetačné štruktúry vo forme mobilných nádob. Celé námestie má charakter pešej zóny a mobilné nádoby majú estetickú funkciu zároveň tvoria praktickú bariéru a usmerňujú dopravu. V nádobách je striedavá výsadba *Viola witrockiana* a *Juniperus horizontalis* „*Depressa Aurea*“ vid'. Príloha č.11

Po obvode centrálného námestia je vysadená alej z *Acer platanoides* „*Globosum*“, ktorý však čiastočne vysychá. Súčasťou námestia je park s pomníkom venovanému Slovenskému Národnému Povstaniu. Po oboch stranách parkových chodníkoch sa nachádza alej z *Acer saccharum*, v letnom období vrhajú príjemný tieň na lavičky v parku a tým predlžujú pobyt v parku.

K námestiu smerujú prístupové cesty, ktorých obvod je vysadený alejami prevažne z *Acer saccharum* a *Prunus serrulata*. vid'. Príloha č.11

Pásma vysokej zástavby centrálnej časti mesta

Nachádzajú sa tu vyššie budovy kultúrneho, administratívneho a komunikačného charakteru. Patria sem budovy školstva, stredná škola, gymnázium a vysoká škola.

Pásma novodobých sídlisk

Staršie sídlisko Luhy je spojené s jadrom mesta, jeho rozrastanie bolo ovplyvnené tokom rieky Nitry a výskytu blízkych lesov preto bolo vybudované novšie sídlisko Šípok. Je oddelené od mesta riekou Nitrou a stále sa rozrastá. Centrálna ulice oboch sídlisk sú vysadené alejami prevažne z *Acer saccharum* a v medzi blokových priestoroch sa nachádzajú buď ako solitérne stromy alebo menšie skupiny (2 až 3

kusy) *Aesculus hippocastanum*. Hlavne pri materských a základných školách sa táto drevina vyskytuje častejšie. Najväčší priestor zaberajú trávnaté plochy. Žijú tu prevažne mladé rodiny s deťmi a pri výstavbe oboch sídlisk sa dbalo na to aby pri obytných súboroch boli dostatočne veľké zelené plochy a ihriská zamerané na rôzne športové aktivity.

Pásmo nízkej zástavby

Patria sem vilové štvrte a individuálna bytová zástavba. Pre túto zónu v meste sú typické „Baťové spojené domy“ či už dvojdomy alebo osemdomy.

Žijú v nich prevažne starší obyvatelia mesta, nachádzajú sa bližšie k centru a v blízkosti mestského parku. Typické sú spoločným dvorom pre celý obytný súbor a sú maximálne dvojpodlažné. Záhradky k domom majú prevažne okrasno-obytnú funkciu. Niektoré z domov sú časom využívané na podnikateľské činnosti kvôli vhodnej polohe pri centre mesta.

Pre Partizánske je najtypickejšia Červená ulica, prvá ulica v meste postavená z dvojdomov s fasádou z červených tehál. vid'.Príloha č.16

Pásmo periférie mesta

Tvorí rozptylové vonkajšie časti, ktoré sa priamo alebo nepriamo dotýkajú mesta. Nachádzajú sa v nich prevažne skladové priestory firiem, výrobné haly a rekreačné priestory. Patria sem Termálne kúpele Malé Bielice s kúpeľným parkom, Mestské kúpalisko, futbalové ihrisko, tenisové kurty, bežecká dráha. Množstvo plôch udržiavaných trávnych porastov v letnom období využívaných na kultúrne podujatia, hudobné festivaly a cirkus. Z vegetačných štruktúr sa tu nachádza individuálna súkromná zeleň rekreačných areálov, úžitkové sady ale aj ťažbové plochy.

Pásmo prímestských polí a úžitkových plôch

Okrem poľnohospodárskych polí veľkú časť tvoria záhradkové osady-alotments, spojené s chatovými oblasťami (Supuka, Feriancová, Schlampová, Jančura, 2008). Rodinné záhrady v mestách majú a tento trend narastá, funkciu okrasných záhrad mnohí obyvatelia si zaobstarali súkromné pozemky v záhradkárskych areáloch. Tie využívajú ako produkčné záhrady. Nezanedbateľnú časť tvorí skleníkové

hospodárstvo na produkciu okrasných aj úžitkových kultúr v Malých Bieliciach. Z vegetácie okrem okrasných a úžitkových kultúr tu často nájdeme ruderálne vegetačné formácie a invázne dreviny. A to hlavne popri toku rieky Nitry, pozdĺž železničnej trate a ciest.

Pásmo priemyselnej zástavby

Priemyselná zóna je súčasťou intravilánu mesta, oddeľuje ju len rýchlostná cesta R2. Je to dôsledok toho, že ako prvé vznikali v meste závody a výrobné haly, od nich závisel ďalší rozvoj mesta. V týchto areáloch sa nenachádza takmer žiadna vegetácia okrem niekoľkých solitérov pôvodných druhov drevín a formácie krovín v priestoroch medzi budovami.

Pásmo prímestských lesov

Lesy majú rekreačné využitie, sú vybavené technickými objektmi ako chaty, strelnica a salaše. Vybudované sú aj komunikačné trasy či už na šport alebo turistiku. Slúžia pre potreby krátkodobej rekreácie. V druhovej kompozícii prevažujú listnaté dreviny ako *Quercus robur* a *Carpinus betulus*. Rekreačnému využitiu lesov bude venovaná kapitola rekreačné plochy v meste.

4.2 Funkčné plochy rekreácie

Výber funkčných plôch je ovplyvnený rekreačnými činnosťami, ktoré sa na danej ploche budú vykonávať. Dajú sa rozdeliť do piatich skupín: (Škvaregová, 1983)

1. Využitie prírodných daností
2. Pohybové činnosti športovo-rekreačného charakteru
3. Využívanie kultúrno-spoločenských daností
4. Špecifické záľuby napríklad rybolov
5. Perspektívne činnosti pri, ktorých sa využíva spojenie viacerých športových aktivít napríklad skijoering alebo plachtenie na ľade.

Podľa počtu možných činností na, ktoré môže byť priestor využívaný sa plochy delia na: monofunkčné, bifunkčné a polyfunkčné.

Podmienkou je, aby sa v priestore vyskytovali adekvátne podmienky v, ktorých sa budú činnosti vykonávať s príslušným efektom na zotavenie návštevníka a bez

devastačného vplyvu na krajinu. Pre maximálny efekt zotavenia a minimálnu devastáciu krajiny boli určené základné plochy:

1. Vodné toky nížinné, vodné toky horské, jazerá a vodné nádrže nížinné, jazerá a vodné nádrže horské, rybníky.
2. Hospodárske lesy, lesy s ochrannou funkciou a lesy osobitného určenia.
3. Orná pôda, lúky a pasienky, vinice, sady a záhrady, chmeľnice.
4. Skaly a surové pôdy.
5. Komunikačné ťahy a koridory medzi jednotlivými funkčnými plochami.

Na správny výber činností v priestore potrebujeme poznať veľkostné parametre a prírodné podmienky. Sú to napríklad potrebná teplota ovzdušia, teplota vody, sila vetra, estetický dojem z vegetačného krytu okolia a podobne (Škvaregová, 1983).

4.2.1 ÚSES mesta Partizánske a únosnosť krajinných plôch

Územný systém ekologickej stability je celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ktoré zabezpečuje genofondovú rozmanitosť života(www.sazp.sk). Na riešenom území sa nenachádza žiadne biocentrum nadregionálneho typu. Na regionálnej úrovni je vymedzených 61 biocentier a 2 biokoridory zasahujúcich do územia mesta. Z toho je jeden európskeho významu a jeden národného významu (Tribeč).

Pre určenie funkcií plochy treba dbať na jej únosnosť. Definovanie hraničnej únosnosti sa viaže na plošnú výmeru rekreačných plôch, počet návštevníkov za určitý čas. Únosnosť každej plochy sa formuje v závislosti od určitých faktorov ako plošná výmera, počet návštevníkov, čas trvania rekreácie (Škvaregová, 1983).

4.3 Rekreačné plochy v meste

4.3.1 Rekreačné a športové areály

Kúpalisko DÚHA je športové a rekreačné zariadenie Technických služieb mesta Partizánske. Prvý krát bolo otvorené v roku 2000 a v roku 2004 bolo vyhlásené za najlepšie regionálne kúpalisko Slovenskej republiky, v roku 2008 za

„stavbu desaťročia“ a v roku 2009 získalo 2.miesto za najlepšie kúpalisko v medzinárodnej súťaži AXA Beach point. Nachádza sa pod lesom v blízkosti športovej haly a zimného štadiónu. Má 5 bazénov rôznej veľkosti, krytý bazén,

reštauráciu, saunu a wellnes programy. Počas letných večerov sa tu konajú spoločenské akcie s hudbou a tancom.(www.kupaliskoduha.tk)

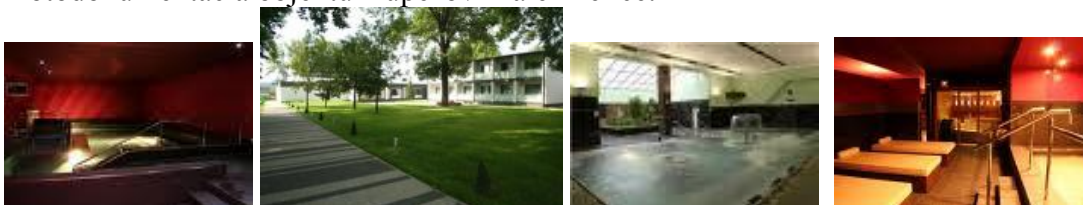
Fotodokumentácia objektu kúpaliska:

(Zdroj: www.kupaliskoduha.tk, 05.2010,14:34)

V celoslovenskom hodnotení návštevníkmi získali Termálne kúpele Malé Bielice dve hviezdičky. Nachádzajú sa na okraji mestskej časti Malé Bielice približne 30 minút chôdzou od centra mesta alebo mestskou dopravou približne 10 minút. Základom rehabilitačných procedúr je číra liečivá voda bez farby a zápachu s teplotou 43,6 °C pri prameni. Kúpeľné priestory sa nachádzajú priamo v mieste vyvierania troch samostatných prameňov. Voda je slabo mineralizovaná a hydrouhlíčitánová, vápenato-horečnatá, hypotonická. Má priaznivý vplyv na pohybové ústrojenstvo, vegetatívny systém a celkovú somatickú rehabilitáciu organizmu. Je vhodná pri liečbe reumatických ochorení, pohybového aparátu, po operáciách a zraneniach pohybovej ústrojenstva a liečbe osteoporózy. V novootvorenej časti komplexu sa nachádza vonkajší bazén a saunové centrum. Kúpeľné priestory sú vhodné pre všetky vekové kategórie (www.sportove-centrum.sk)

Fotodokumentácia objektu Kúpeľov Malé Bielice:

(Zdroj: www.google.sk, 05.2010,14:58)

V okruhu mesta do 15 km sa nachádza množstvo rekreačných zariadení a centier priamo v prírodnom prostredí pre deti ale aj pre dospelých. Napríklad Rekreačné stredisko Daisi Veľké Uherce 4 km od mesta partizánske

Rekreačné zariadenie Medica- Lomy v pohorí Vtáčnik za obcou Horná Ves je vzdialené 15 km od mesta, známe je rančom a chovom koní (www.rsmedika.szm.com).

Každoročne býva Letisko 'Malé Bielice dejiskom Majstrovstiev Slovenskej a Českej republiky v bezmotorovom lietaní a Memoriálu Alexandra Makarenka. Ponúka vyhlídkové lety a letecký výcvik. Prevádzkuje ho organizácia Aeroclub Partizánske. Povolený druh prevádzky sú vnútroštátne lety, typ dopravy – nepravidelná.

Fotodokumentácia objektu Športového letiska Malé Bielice:

(Zdroj: www.google.sk, 05.2010,16:33)

Najväčší športový areál je Šport Centrum DUKAS, nachádza sa blízko centra mesta. Pre návštevníkov je k dispozícii ihrisko s umelým trávnikom a nočným osvetlením vhodné na malý futbal, hádzaná, tenis, volejbal, nohejbal. Tribúna má kapacitu 200 miest a možnosť posedenia vo vonkajšom bare. K dispozícii sú 4 šnúrové bowlingové dráhy a digitálnym displejom s pre maximálne 10 osôb.

Centrum je vybavené reštauráciou a detským kútikom (www.bowling-partizanske.sk)

Fotodokumentácia športového areálu DUKAS:

(Zdroj: www.bowlingpartizanske.sk, 05.2010,13:28)

Športové ihrisko s umelým povrchom sa nachádza na sídlisku Šípok spolu so skejtbordovou dráhou a u rampu. V centre v blízkosti základných škôl je vybudovaná

športová hala a zrekonštruovaný zimný štadión. Zimný štadión bol slávnostne otvorený v októbri 2008.

Zrekonštruovaný areál zimného štadiónu:

(Zdroj: www.google.sk,05.2010,18:17)

4.3.2 Parkové plochy v meste

Najvýznamnejší veľkosťou a polohou je Park na námestí SNP. Nachádza sa v centrálnej časti mesta, spája námestie s Kostolom Božieho srdca. Je prírodne krajinárskeho charakteru. Jeho umiestnenie je dané urbanistickou štruktúrou mesta, vychádza z funkcionalistickej filozofie členenia mesta do funkčných zón, ktoré na seba nadväzujú. Námestie s parkom predstavujú zónu rekreácie a oddychu v bezprostrednej väzbe na obytné zóny. Park je vymedzený miestnymi komunikáciami a tvorí ucelený samostatný celok pretiahnutého obdĺžnikového pôdorysu. Na dve časti ho rozdeľujú komunikácie. Prvá je hlavná časť parku a druhá tvorí predpolie hlavnej dominanty- kostola. Vegetačné hmoty v parku sú sústredené k obvodu a stredom je ponechaný priehľad cez celý park. vid'.Príloha č.14

Protiváhou kostola na opačnej strane park je viacpodlažný dom zo 60-tych rokov, ktorý je výrazným negatívom prostredia. Park slúži na oddych a krátkodobú rekreáciu a predstavuje obytný priestor kvôli bezprostrednej väzbe na bytové domy a objekty občianskej vybavenosti. Nachádza sa tu aj pomník a pamätník.

Park je každodenne využívaný širokou verejnosťou, turistami a návštevníkmi mesta (Balko,2003).

4.3.3 Lesné prostredie

K mestu zasahuje južný výbežok pohoria Tribeč. Les má prevažne rekreačnú funkciu. Hospodársku funkciu plnil v miestach už skončenej ťažby vápencovej múčky. Ďalej bude o tomto probléme písané v kapitole negatívach v krajine. Les nevybavený turistickými trasami vhodných pre rodiny s deťmi ale aj náročnejších turistov. Menej

náročná trasa vhodná aj pre menších turistov Kolačno- osada Hlboké- Partizánske. Trvá cca. 2.15 hod. Trasa Veľké Uherce- Drahožinská dolina- Oselný vrch- Brezová- Trstenný vrch- Poždol- Veľké Uherce prechádza chránenou krajinnou oblasťou Dobrotínske skaly a zaberie približne 2.15 hod. Náročnejšia je trasa Drahožická dolina- Večero- Vrchhora- Klížske Hradište- Brodzany. Je možné z trasy odbočiť na keltské hradisko sedlo Vrchhory. Trasa trvá 3 hod. a jej terén je pre skúsenejších. Najdlhší náučný chodník je Zlatno- Skýcov, jeho dĺžka je 10,5 km a prevýšenie 330m (www.wikipedia.org)

Popri rieke Nitre, ktorá sa tiahne popri okraji lesa vedú z oboch strán hrádze s pevným povrchom prispôsobené na beh, korčuľovanie a iné. Spevnené je len polovica povrchu hrádze, ktorá je najbližšie k mestu. Miestami je už povrch znehodnotený a bolo by vhodné ho rozšíriť na dva pruhy (pre peších a cyklistov) a doplniť osvetlenie. Medzi hranicou lesa a rieky sú pozdĺžne vybudované záhradkárske osady, sú to ohradené objekty často strážené strážnou službou. Na území lesa sa nachádza okrem osady Medika aj väčšie množstvo menších chatových oblastí alebo samostatných chát. Medika sa je vzdialená približne 30 minút chôdze od centra mesta vid'.Príloha č.10

4.4 Kultúrno-historické pamiatky

4.4.1 Hmotné kultúrno-historické pamiatky

V najstaršej časti mesta Šimonovany sa nachádza jeden z najstarších zachovaných goticko-renesančných sídiel Vodný hrad. Vznikol niekedy v 14 až 15.stor. presný dátum nie je známy, v strede slučky meandra rieky Nitry. Z tejto polohy vznikol názov. Dnes už koryto rieky je od kaštieľa vzdialene približne 500m. Najvýznamnejšou kultúrnou pamiatkou v meste je už spomínaný rímskokatolícky Kostol Božského srdca. Leží na osi hlavného námestia. Bol postavený 1949 pod vedením Ing. Arch. Karfíka. Jednoduchý interiér umožňuje vyniknúť mohutnému mramorovému krížu a soche Krista s rozpätými rukami od akademického sochára Tibora Bártfaya. V roku 1995 bol kostol vyhlásený za kultúrnu pamiatku. vid'.Príloha č.17

Kostol sv. Tomáša je najmladší kostol na území mesta. Bol postavený v roku 1999 na sídlisku Šípok a jeho súčasťou je aj pastoračné centrum.

Srdcom mesta je Námestie Slovenského národného povstania. Do dnešnej podoby bolo zrekonštruované v roku 1998, čoho pamiatkou je kameň vložený do dlažby námestia. Súčasťou námestia je Fontána na Námestí SNP.

Pred areálom závodov 29. Augusta stojí sochy Tomášu Baťu, zakladateľa Baťových závodov a mesta. Jej výška 2m váži 330 kg. Je piatym odliatkom originálu. Zvyšné štyri sochy stoja v ostatných „Baťových mestách“.

Pamätník a socha Tomáša Baťu:

(Zdroj: www.partizanske.sk, 05.2010,14:06)

Dominantu námestia tvorí od roku 1950 socha od akademického sochára Jozefa Kostku. Pomník padlých hrdinov SNP zobrazuje piatich vojakov zahalených v plášťoch (www.wikipedia.org).

4.4.2 Nehmotné kultúrno-historické pamiatky

Neodmysliteľnou súčasťou mesta je už 60 rokov Folklórny súbor JÁNIŠÍK. Úspešne ho vedú manželia Centárovci a skladá sa z niekoľkých generácií tanečníkov, spevákov a hudobníkov. Tento rok sa uskutočnil už XVI.ročník Májového kultúrneho festivalu na námestí SNP. Každoročne trvá dva dni a predstaví sa množstvo hudobných skupín a najmä folklórnej hudby a tanca.

4.5 Stanovenie rekreačného potenciálu mesta Partizánske

Lokalizačné, poloprírodné a umelovytvorené predpoklady cestovného ruchu nevytváral človek zámerne na tento účel, ale vznikli najmä ako objekty iných činností (Krnáčová a kol, 2005). Pre stanovenie rekreačného potenciálu bolo použité balové hodnotenie jednotlivých prvkov, ktoré bolo založené na ich koncentrácii, významnosti či stupni atraktivity.

4.5.1 Analýza prírodného potenciálu mesta Partizánske

Na riešenom území bol priradený k vyskytujúcim sa plochám a prvkom prislúchajúci počet bodov. Ku každej plocha alebo prvku sa okrem hodnoty bodov celoročného potenciálu priradili aj hodnoty letného a zimného potenciálu. Stanovená hodnota plného počtu k jednotlivým potenciálom bola 1000 bodov. Sú to možnosti letného a zimného využívania územia na rôzne rekreačné aktivity. Body rekreačného potenciálu sú priradené podľa rozlohy riešeného územia. Mesto Partizánske zaberá plochu 2 238 ha. Ďalej sa hodnotia danosti územia ako geológia a reliéf. Pri hodnotení vlastností reliéfu získalo územie priemerný počet bodov, nadmorská výška mesta je 195 m.n.m, sklon územia je 6-10° a orientácia mesta je sever až severozápadná. Ďalším hodnotiacim faktorom bola klíma, tu získalo mesto dostačujúci počet bodov pre jeho zaradenie do teplej klimatickej oblasti, priemerná ročná teplota je 8-10°C, priemerná teplota vo vegetačnom období je 14°C, počet letných dní v roku je 105 a priemerný počet dní so snehovou pokrývkou nad 5 cm je 54. Najvyšší počet bodov sa prirátal vďaka výborným hydrologickým pomerom, hlavne dĺžkou toku rieky Nitry a nádrže Báger vhodnej na rybolov. Pozitívom je v oblasti výskyt štyroch už spomínaných termálnych prameňov a minerálnych vôd. Do územia zasahuje lesný porast s dobrou vitalitou, ktorý zvýšil hodnotu potenciálu. Dĺžka lesného okraju obklopujúca mesto je nad 2000 m. Lesný porast sa skladá z viacerých etáží s rozvinutou zeleňou.

V okolí mesta je vybudovaná Uherecká Priehrada. Pomenovaná je podľa obci v ktorej sa nachádza, je obľúbeným miestom v lete na vodné športy a v zime na relax a prechádzky.

Zo zoologického významu nie je oblasť zaujímavá. Nachádzajú sa tu sprístupnené ale i jaskyne bez vstupu. Vo vizuálnom hodnotení získalo územie neutrálne estetické hodnotenie.

Vypočítaná bodová hodnota celoročného potenciálu mesta Partizánske je 308 bodov. Letnému potenciálu prislúcha 298 bodov a zimnému 237 bodov.

4.5.2 Analýza kultúrno-historického potenciálu mesta Partizánske

Hodnoteným prvkom a javom na území sa pridávali body podľa atraktivity lokality a počtu výskytov javov. V najstaršej mestskej časti Šimonovany sa nachádza

Vodný hrad. Pôvod kaštieľa sa odhaduje na 14-15 storočie. Zachovaná je pôvodná dispozícia, na prvom podlaží zaklenuté miestnosti a čierna kuchyňa vid'.Príloha č.

V Brodzanoch patrí medzi historické a kultúrne zaujímavosti renesančný kaštieľ zo 17. Storočia postavený na starších základoch. Koncom 19. storočia bolo k nemu pristavené krídlo v štýle romantizmu. Dnes sú priestory kaštieľa využívané ako sídlo Slovenského múzea A.S Puškina vid'.Príloha č.

V strede obce Veľké Bielice je postavený pomník na počesť padlým občanom obce v 1.svetovej vojne. Taktiež už spomínaný pomník na Námestí SNP, súsošie piatich vojakov od akademického sochára Jozefa Kostku vid'.Príloha č.

Z technických pamiatok je známa Hornonitrianska hvezdáreň, sprevádzkovaná od roku 1988. Dominantou hvezdárne je 5 m široká kopula so šošovkovým ďalekohľadom. Poskytuje možnosť denného aj nočného pozorovania oblohy. Zaraduje sa k prvkom s vysokým významom a je ohodnotená 6-timi bodmi.

Prvky s menej významnou atraktivitou a nižšieho štandardu získali v percentuálnom zastúpení 28% zo 100%. Prvky so stredne významnou atraktivitou, stredne vysokého štandardu získali 39.4% a významné lokality či prvky vyššieho štandardu získali 43.5%.

Tabuľka 5 Na základe bodovej hodnoty bola určená balová hodnota rekreačného potenciálu ako:

Poradové číslo	Hodnota potenciálu	Percentuálne zastúpenie	Počet bodov		
			Zimný potenciál	Letný potenciál	Celoročný potenciál
1	veľmi nízky	do 25 %	do 89	do 91	do 90
2	nízky	25 – 40 %	89 -142	91 -145	90 -144
3	priemerný	40 -55 %	142 -196	145 -199	144 -198
4	dobry	55 – 75 %	196 - 267	199 -271	198 -269
5	vysoký	nad 75 %	nad 267	nad 271	nad 269

(Hrebíková,2006)

4.6 Negatívne javy

4.6.1 SWOT analýza

Slabé stránky: V meste je od roku 2001 nepriaznivý populačný vývoj vid'. kapitola Obyvateľstvo. Dopravnej sieti viditeľne chýba rýchlostná komunikácia R2. V Partizánskom je dlhodobo vysoká miera nezamestnanosti ako aj v okolitých mestách napríklad Bánovce nad Bebravou, Topoľčany a iné. Nepostačujúce finančné zdroje pre ďalší rozvoj školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb a kultúry. . Slabá propagácia mesta a chýbajúce služby hotelového a reštauračného typu. Malý počet domácich sprostredkovateľov turistických služieb.

Silné stránky: Dobrá geografická poloha v rámci Slovenskej republiky. Dostatočne vybudovaná energetická sieť s diverzifikovanou infraštruktúrou. Územie má veľký potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a kúpeľníctva. Dobré pokrytie lokálnou občianskou infraštruktúrou v školstve, zdravotníctve, sociálnych vecí a kultúre. Dostatok kvalifikovanej pracovnej sily. Dobrá štruktúra mesta a dostatočná rozloha plôch zelene. Športové vybavenie v meste a jeho rozmiestnenie. Priaznivé klimatické podmienky. Existencia geotermálneho prameňa. Blízkosť hlavného mesta a letiska.

Ohrozenia: Nedostatok investičného kapitálu na rozvoj podnikov.. Neustále sa prehľbujúce regionálne rozdiely. Oneskorenie výstavby plánovanej rýchlostnej komunikácie R2.

Príležitosti: Dobré vyhliadky pre budovanie priemyselných a vedecko-technologických parkov. Posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cielenej rekvalifikácie. Využitie zdrojov Európskej Únie na budovanie lokálnej občianskej a dopravnej infraštruktúry a využitie podporných fondov EÚ na ďalší rozvoj lokalít vhodných na rekreáciu a rekreačných stredísk.

(Kopál,2006).

Záver

Po nazhromaždení potrebných informácií a zhodnotení prvkov a javov na území, ktoré priamo vplývajú na rekreačné využitie, vieme posúdiť že sú v meste predpoklady na rekreačné aktivity. Prírodný potenciál zabezpečujú hydrologické pomery a možnosti využitia termálnych a minerálnych vôd a taktiež okolitý les s osobitým využitím, ktorý tvorí blízke okolie mesta. Prírodný potenciál zatriktívňuje rieka Nitra a taktiež Vodné nádrže Báger a Uherecká priehrada. Nad prírodným potenciálom prevyšuje kultúrno-historický, hlavne vďaka výskytu národno-historických pamiatok a množstva kultúrnych a športových podujatí nadregionálneho významu.

Ďalší rozvoj rekreácie je nevyhnutný nielen pre návštevníkov mesta ale aj občanov žijúcich na tomto území, keďže Partizánske je prevažne priemyselné mesto. Práca poskytuje ucelený obraz na súčasné rekreačné využívanie mesta a taktiež z nej vychádzajú doteraz známe i neznáme predpoklady pre ďalší rozvoj. Nachádza sa tu zatiaľ dostatočný počet možností ubytovania, ktoré sú potrebné hlavne v dňoch kedy sa konajú kultúrne a športové podujatia. Nachádza sa tu množstvo ešte nie naplno využitých plôch ako v meste tak aj v jeho blízkom okolí. Hlavne lesné prostredia v okolí ponúka lokality vhodné pre rekreáciu ako chatové oblasti, strelnica a turistické a náučné chodníky.

Ako som už spomínala na úvod, v práci sa potvrdilo že možnosti rekreačného využitia mesta nie sú ešte ani z ďaleka vyčerpané a nabádajú k ďalšiemu rozvoju.

Zoznam použitej literatúry

Aténska charta. 2008 [online] Bratislava, aktualizované 2008. [cit. 2010-05-15].

Dostupné na: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ath%C3%A9nsk%C3%A1_charta>.

Balko,Z.: Park na námestí SNP- Partizánske, Ideová štúdia. Partizánske, 2003,
2 s.

Bowling-Partizánske. 2010 [online] Bratislava, aktualizované 2010. [cit. 2010-05-20].

Dostupné na: < <http://www.bowling-partizanske.sk/03.html> >.

Geografia. [online] aktualizované 2010. [cit. 2010-05-15]. Dostupné na: <

<http://www.partizanske.sk/geografia/>>.

Hrebíková,D.: Rekreačný potenciál a rekreačná hodnota modelových typov krajiny. Nitra: SPU, 2006, 10, 10,58-60 s.

Chatová osada-Horná Ves. 2009 [online] aktualizované 2010. [cit. 2010-05-20].

Dostupné na: < <http://www.rsmedika.szm.com/>>.

Informácie pre turistov. [online] aktualizované 2010. [cit. 2010-05-20]. Dostupné na:

< <http://www.partizanske.sk/informacie-pre-turistov/>>.

Jurča,J.: Náuka o rekreácií. Vysoká škola zemeľdelská v Břne,1983, 124 s.

Kopál, A.: Komplexná charakteristika Trenčianskeho kraja. HG v A-e
x, 2006/2007, 6-9 s.

Krnáčová, Z a kol.: Integrovaný rozvoj turizmu v mikroregióne Svätý Júr. Bratislava:

Ústav krajinej ekológie SAV,2005,173 s, ISBN 80-969272-0-5

<http://www.sazp.sk/slovak/periodika/sprava/kraje/trencin/USES.htm>

Kúpalisko Dúha Info. 2009 [online] aktualizované 2010. [cit. 2010-05-20]. Dostupné na: < <http://www.kupaliskoduha.tk/>>.

Kúpalisko Dúha Partizánske. 2009 [online] aktualizované 2010. [cit. 2010-05-20]. Dostupné na: < <http://www.kupaliska.sk/>>.

Kúpele Malé Bielice. 2010 [online] aktualizované 2010. [cit. 2010-05-19]. Dostupné na: < <http://www.google.sk/> >.

Mapa Partizánske. 2010 [online] aktualizované 2010. [cit. 2010-05-15]. Dostupné na: < <http://www.tic.sk/maps/>>.

Miklós, L.: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Banská Štiavnica: ESPRIT, 1996

Partizánske. [online] aktualizované 2010. [cit. 2010-05-17]. Dostupné na: < <http://sk.wikipedia.org/wiki/Partizánske> />.

Petříček, V., Míchal, L.: Obhajoba voľného prístupu do voľnej krajiny. In: Fórum architektúry a stavitelstvá. roč. VIII, 2000, č.9-10, s.7

Sedlák, F.: Partizánske, Brána Hornej Nitry. Zlín:MTZ, 1980, 2 s. ISBN 80- 31927-1

Svoboda, P.: Krajinárstvo I. ES VŠLD, Zvolen 1971, 323s ISBN 80-7078-375-3

Supuka, J.: Podmienky na rekreáciu v prímestských a mestských zónach na Slovensku. In: Životné prostredie, roč. 35, 2001, č. 5, s. 234-239

Supuka, J., Feriancová, L. A kol.: Vegetačné štruktúry v sídlach: Parky a záhrady. Nitra:SPU, 2008, 61-62 s. ISBN 978-80-552-0067-5

Supuka, J., Feriancová, L., Schlampoká, T., Jančura, P.: Krajinárska tvorba. Nitra: SPU, 2008, 137-139 s. ISBN 978-80-552-0135-1

Škvaregová, G.: Funkčné plochy rekreácie a ich základné parametre využiteľnosti. In: Životné prostredie, roč. XVII, č. 1, 1983, s. 12-15

Športové centrum na Slovensku. 2010 [online] aktualizované 2010. [cit. 2010-05-17]. Dostupné na: < www.sportove-centrum.sk/trencin/214/termalne-kupele-male-bielice-partizanske/ >.

Štepánková, R.: Habilitačná práca. Nitra: SPU, 2007, 5 s.

Územný systém ekologickej stability. 2008 [online] aktualizované 2008. [cit. 2010-05-25]. Dostupné na: < <http://www.sazp.sk/slovak/periodika/sprava/kraje/trencin/USES.htm> >.
